

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 49 0 P 060731 24 GŽ 2
Novi Travnik, 20.03.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Kelava Davora kao predsjednika vijeća, Kokić Edvina i Islamović Alme kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1) N. A. i 2) N. H. iz V., ul. ..., oboje zastupani po punomoćniku Gorčić Saneli advokatu iz Sarajeva, ul. Đoke Mazalića br. 1/1, protiv tuženih 1) Đ. S. kći M. iz K., ul. ..., 2) P. V. rođ. Đ., kći N. iz K., ul. ... 3.) Đ. M. kći N. iz K., ul. ..., sve zastupane po punomoćniku Hadžić Zahidu, advokatu iz Visokog, ul. Matrakčijina br. 6., radi poništenja ugovora o darivanju, vrijednost spora 487.995,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 060731 22 P od 24.11.2022. godine, na sjednici vijeća održane dana 20.03.2025. godine donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba tužitelja se usvaja, te se presuda Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 060731 22 P od 24.11.2022. godine ukida u odnosu na drugotuženu i trećetuženu u dijelu koji se odnosi na odluku o zahtjevu za utvrđenje da je ugovor br. OPU-IP-384/2021 bez pravnog osnova, pa se u tom dijelu i u pogledu odluke o troškovima postupka predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda (stav I izreke) odbijeni su tužitelji sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim kojim su tražili da se poništi Ugovor o darovanju nekretnina br. OPU-IP-384/2021 sačinjen dana 12.11.2021. godine sačinjen i obrađen kod notara Pere Barbić, zaključen između Đ. M., kći N. i P. rođ. Đ. V. i Đ. S., kojim su darovani/e:

- suvlasnički i suposjedovni dio od 1/2 dijela na nekretninama koje su upisane u z.k. izvadku z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljak, z.k. ul. br. 106 K.O. ...parcela označena kao k.č. br. 492/1, označena kao, u naravi stambena zgrada 1, površine 66 m², u naravi pomoćna zgrada 2, površine 41 m² i u naravi dvorište površine 284 m², ukupne površine 391 m²
- vlasništvo sa 1/1 na nekretninama koje su upisane u z.k. izvadku z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 314 K.O. ..., u kojem je upisano pod rednim brojem 1. parcela označena kao k.č. br. 107/1, označena kao ..., u naravi njiva klase 5., ukupne površine 343 m²; pod rednim brojem 2. parcela upisana je parcela označena kao k.č. br. 108/1, označena kao ... u naravi pašnjak klase 2., ukupne površine 1157 m²; a u „A2“ Drugi dio-upisi pod rednim brojem 1. Upisano je: Pr. 18.07.2017. godine 049-0-DN-17-000 619 Na osnovu Ugovora o poklonu nekretnina od 19.05.2017. godine sačinjenog i obrađenog od strane notara Vesne Andrijanić iz Visokog pod brojem: OPU-IP-354/2017, otpisuje se k.č. br. 107/1 i k.č. br.108/1 iz A lista z.k. ul. br. 1222 K.O. ...i upisuju u A list z.k. ul. br. 314 iste K.O.

- vlasništvo 1/1 na nekretninama koje su upisane u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 337 K.O. ..., u kojem je upisano sljedeće: pod rednim brojem 3. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 490/14, označena kao „Bašča“, u naravi voćnjak klase 3., ukupne površine 780 m²; pod rednim brojem 4. upisana je parcela označena kao k.č. br. 492/3 označena kao „Okućnica“, u naravi pomoćna zgrada 1, ukupne površine 11 m²; pod rednim brojem 12. upisana je parcela označena kao k.č. br. 1180/2, označena kao „Brezanje“ u naravi livada klase 3., ukupne površine 1385 m²; pod rednim brojem 13. Upisana je parcela označena kao 1181/2 označena kao „Brezanje“, u naravi voćnjak klase 2. ukupne površine 898 m²; pod rednim brojem 17. upisana je parcela označena kao k.č. br. 2678/1, označena kao „Njiva za potok“ u naravi njiva klase 4. ukupne površine 806 m²

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretninama koje su upisane u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 337 K.O. ... u kojem je upisano: pod rednim brojem 5. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 500/1, označena kao „Njiva kod štale“, u naravi njiva klase 5., površine 2213 m² i u naravi pomoćna zgrada 1. površine 53 m², ukupne površine 2266 m²; pod rednim brojem 6. upisana je parcela označena kao k.č. br. 500/2, označena kao „Njiva kod štale“, u naravi njiva klase 5., ukupne površine 21 m²; pod rednim brojem 7. kao „Redak“, u naravi njiva klase 5., ukupne površine 4412 m²

- vlasništvo sa 1/1 dijelom na ime S. Đ. na nekretninama koje su upisane u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 337 K.O. ... u kojem je upisano pdo rednim brojem 1. Parcela označena kao k.č. br. 484/1, označena kao „Groblje“, u naravi šuma klase 4., ukupne površine 4099 m²; pod rednim brojem 2. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 484/3, označena kao „Groblje“, u naravi šuma klase 4. ukupne površine 71 m²; pod rednim brojem 15. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 2713/2, označena kao „Gornja ljesa“ u naravi šuma klase 4. ukupne površine 4011 m²

- vlasništvo sa 1/1 dijelom na nekretnini-stanu koja je upisana u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 3861 K.O. ..., u kojem je upisano sljedeće: pod rednim brojem 1. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 978/3 E U2S8, u naravi neplodno površine 56 m², označena kao II kat: Stan oz. ...površine 56,35 m², u zgradi izgrađenoj na k.č. br. 98/3. Pripadajući suvlasnički dio 103/10000 na zajedničkim dijelovima zgrade.

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretnini upisanoj u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 3991 K.O. ..., u kojem je upisano sljedeće pod rednim brojem 1. Upisana je parcela označena kao k.č. br. 945/5-E-PR-G-20 u naravi neplodno površine 20 m², označena kao „Prizemlje“: Garaža pov. 20,15 m² izgrađena na dijelu istočnih tribina na stadionu na k.č. br. 945/5. Pripadajući suvlasnički dio 20/1255 na zajedničkim dijelovima nakretnine.

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretnini upisanoj u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 2709 K.O. ... u kojem je upisano pod rednim brojem 1. upisana je parcela označena kao k.č. br.: 1000/12 EIII-22, u naravi dvosoban stan površine 63 m², označena kao III kat, dvosoban stan br. III-22 u

zgradi u ul. ... izgrađena na k.č. br. 1000/12, a sastoji se od: dvije sobe, kuhinje i dnevnog boravka, hodnika, kupatila, ostave i lođe, ukupne površine 63,86 m²

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretnini upisanoj u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 3404 K.O. ..., u kojem je upisano pod rednim brojem 1. parcela označena kao k.č. br. 1012/7EL2 G-1, u naravi neplodno površine 17m², označena kao „Prizemlje“: Garaža oz. G-1 površine 16,66 m², u zgradi izgrađenoj na k.č. br. 1012/7. Pripadajući suvlasnički dio 16,66/5111,68 na zajedničkim dijelovima nekretnine.

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretnini upisanoj u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 3390 K.O. ..., u kojem je upisano pod rednim brojem 1. parcela označena kao k.č. br. 1012/7EL1IV-24, u naravi neplodno površine 58 m², označena kao IV kat: Stan oz. IV-24 površine 57,52 m², u zgradi izgrađenoj na k.č. br. 1012/7. Pripadajući suvlasnički dio 57,52/5111,68 na zajedničkim dijelovima nekretnine.

- vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretnini upisanoj u z.k. izvadak z.k. ureda Općinskog suda u Kiseljaku, z.k. ul. br. 3518 K.O. ..., u kojem je upisano pod rednim brojem 1. Parcela označena kao k.č. br. 943/4 E1-11, u naravi neplodno površine 8 m², označena kao „Lamela prizemlje“: Poslovni prostor oz. 1-11 površine 7,70 m² u zgradi izgrađenoj na k.č. 943/4. Pripadajući suvlasnički dio na zajedničkim dijelovima zgrade.

Stavom II izreke presude odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev da sud utvrdi da je Ugovor br. ... bez pravnog dejstva u odnosu na tužitelje, a što su tuženi dužni priznati i trpiti. Stavom III izreke presude odbijeni su tužitelji sa tužbenim zahtjevom kao neosnovanim kojim su tražili da sud naloži z.k. uredu Općinskog suda u Kiseljaku da izvrši zabilježbu za predmetne nekretnine iz stava 1. da je Ugovor br. ... bez pravnog dejstva za tužitelje, te da naloži upis zabrane raspolaganja predmetnim nekretninama do ispunjenja potraživanja koje tužitelji imaju po Presudi Vrhovnog suda FBiH br. 41 0 P 062350 19 Rev. Stavom IV izreke presude obvezani su tužitelji da solidarno tuženima naknade troškove parničnog postupka u iznosu od 4.704,00 KM, a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Protiv ove presude žalbu su blagovremeno izjavili tužitelji, iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. Zakona o parničnom postupku. Predlažu da ovaj sud uvažavanjem žalbe preinači pobijanu presudu i tužbeni zahtjev usvoji.

U odgovoru na žalbu tuženi su osporili žalbene navode i predložili da se žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda uz naknadu troškova sastava odgovora u iznosu od 1.358,37 KM.

Presudom ovog suda broj: 49 0 P 060731 23 GŽ od 19.12.2023. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i potvrđena presuda Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 060731 22 P od 24.11.2022. godine, a odbijen je i zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.358,37 KM kao neosnovan.

Vrhovni sud FBiH je presudom broj 49 0 P 060731 24 Rev od 19.11.2024. godine djelimično usvojio reviziju tužitelja, te presudu ovog suda ukinuo u odnosu na drugotuženu i trećetuženu u dijelu koji se odnosi na odluku o zahtjevu za utvrđenje da je ugovor br. ... bez pravnog osnova, pa je u tom dijelu i u pogledu odluke o troškovima postupka predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje, dok je u ostalom dijelu revizija odbijena, te je odlučeno da će se o troškovima revizijskog postupka odlučiti u konačnoj odluci.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), te slijedeći upute Vrhovnog suda FBiH i gore pomenute presude, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je osnovana.

Iz sadržaja spisa prvostepenog suda proizlaze sljedeće činjenice utvrđene u postupku, i to:

- Presudom Vrhovnog suda FBiH broj 41 0 P 062350 19 Rev od 19.10.2021.godine u postupku po tužbi tužitelja A. N. i H. N. iz V. protiv tuženih S. Đ. iz K., Adiko bank d.d. Sarajevo, „Blue-star“ d.o.o. Kiseljak i M. T. iz K., radi utvrđivanja ništavosti i eventualne isplate, v.s 487.995,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Zenici od 11.12.2018.godine, donesena je presuda kojom je revizija djelimično usvojena i nižestepene presude preinačene, tako da je usvojen deklaratorni dio primarnog zahtjeva i utvrđeno da je ništav ugovor o zasnivanju hipoteke od 27.02.2008.godine, a tužena S. Đ. – notar obavezana da tužiteljima nadoknadi štetu u iznosu od 487.995,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 08.08.2012.godine solidarno sa tuženim „Blue-star“ d.o.o. Kiseljak, a sa tuženim M. T. solidarno sa pola dosuđenog iznosa za 243.997,50 KM. U ostalom dijelu revizija je odbijena te su istom presudom S. Đ. i „Blue-star“ solidarno obavezani da tužiteljima nadoknade troškove postupka od 9.490,00 KM a tuženi M. T. sa prvotuženim i trećetuženim nadoknadi pola od ukupnih troškova 4.690,00 KM, dok su odbijeni zahtjevi tuženih S. Đ. i „Adiko bank“ za naknadu troškova odgovora na reviziju,
- Policom osiguranja od odgovornosti broj 830000223 izdate od „Euroherc osiguranje“ d.d. Podružnica Sarajevo, osiguranik Đ. S.- notar se osigurala po štetnom događaju u iznosu od 250.000,00 KM sa godišnjim limitom pokrića od 500.000,00 KM, početak osiguranja 08.05.2007. do 08.05.2008.godine i to odgovornost za štetu počinjenu trećim osobama od notara. Polica je potpisana 10.04.2007.godine,
- Rješenjem o izvršenju Općinskog suda u Kiseljaku broj 49 0 I 060568 21 I od 14.02.2022.godine dozvoljeno je izvršenje tražioca izvršenja A. i H. N. protiv izvršenika S. Đ., radi naplate iznosa od 487.995,00 KM zapljenom na novčanim sredstvima izvršenika na četiri transakcijska računa otvorena kod „Unicredit bank“ d.d. Mostar, te prenosom zaplijenjenih sredstava na račun punomoćnika tražioca izvršenja broj... otvoren kod „Raiffeisen bank“ d.d. Sarajevo. Na to rješenje prigovor je uložila Đ. S. – izvršenik, a Općinski sud u Kiseljaku je rješenjem od 22.04.2022.godine djelimično usvojio prigovor

izvršenika u dijelu koji se odnosi na troškove izvršnog postupka, a u ostalom dijelu prigovor je odbijen jer je rješenje o izvršenju ostalo na snazi,

- Dana 10.06.2022.godine tužitelji su pokrenuli parnični postupak protiv „Euroherc osiguranja“ d.d. Sarajevo, koji postupak nije okončan,
- Ugovorom o darovanju nekretnina broj ... zaključenim dana 08.09.2022.godine kod notara Pere Barbića između Đ. S. kao darovatelja, i P. V. i Đ. M. kao daroprimaca, darovane su nekretnine upisane kao suvlasništvo darovateljice sa ½ dijela na k.č. 492/1 upisane u zk ul. 106 k.o. ..., i vlasništvo sa 1/1 dijela na nekretninama označenim kao k.č. 107/1, 108/1, sve upisane u zk ul. broj 314 k.o. ... i k.č. broj 490/14, 492/3, k.č. 180/2, k.č. 1181/2 i k.č. 2678/1 sve upisane u zk ul 337 k.o. ..., zatim k.č. broj 500/1, k.č. 500/2 upisane u zk ul. 337 k.o. ... te k.č. 484/1, 484/3 i 2713/2 sve upisane u zk ul 337 k.o. ..., zatim k.č. 978/3E U2S8, k.č. 98/3 U2S8 sve upisano u zk ul 3861 k.o. ..., k.č. 945/5-E-PR-G-20 i k.č. 985/5 upisane u zk ul 3991 k.o. ..., k.č. broj 1000/12EIII-22 i k.č. 1000/12 sve upisane u zk ul. 2709 k.o. ..., k.č. 1012/7E L2G1 i k.č. 1012/7 sve upisano u zk ul. 3404 k.o. ..., k.č. 1012/7E LHV-24 i k.č. 1012/7 sve upisane u 3390 k.o. ..., zatim k.č. 943/4E1-11 i k.č. 943/4 sve upisane u zk ul. 3518 k.o. ..., koje nekretnine su opisane u ugovoru,
- na nekretninama označenim kao k.č. 511/2, 511/3, 1157/1 i 2678/3 upisane u zk.ul br. 337 KO ... prvotužena je upisana kao vlasnik sa 1/1 dijela,
- Prema podnesku „Unicredit banke“ od 18.03.2022.godine zapljena djelimično sredstava po rješenju suda iz novčanih sredstava izvršenika S. Đ. prema tražiteljima izvršenja je djelimično u iznosu od 14.616,00 KM, a račun izvršenika je blokiran.

Tužitelji konačno preciziranim tužbenim zahtjevom traže da se poništi ugovor o darovanju od 12.11.2021. godine sačinjen kod notara Pere Barbića kojim su darovane pobrojane nekretnine, zatim je postavljen zahtjev za utvrđivanje da je ugovor broj ... bez pravnog dejstva u odnosu na tužitelje, što su tuženi dužni priznati i trpiti, te da se kod Općinskog suda u Kiseljaku izvrši zabilježba da broj ... za predmetne nekretnine iz stava I zahtjeva, bez pravnog dejstva za tužitelje, te da se naloži upis zabrane raspolaganja predmetnim nekretninama do ispunjenja potraživanja koje tužitelj ima po presudi Vrhovnog suda FBiH broj 41 0 P 062350 19 Rev.

Dakle, u odnosu na zahtjev za poništenje predmetnog ugovora u odnosu na sve tužene tužbeni zahtjev je pravosnažno odbijen, a u tom dijelu je odbijena i revizija tužitelja, jer tužitelji nemaju aktivnu legitimaciju da traže poništenje ugovora budući da nisu ugovorna strana.

U odnosu na zahtjev kojim je traženo pobijanje pravnih radnji dužnika na štetu vjerovnika zahtjev je pravosnažno odbijen u odnosu na prvotuženu, jer ista nije pasivno legitimisana budući da se ovakav zahtjev postavlja u odnosu na treću osobu sa kojom je ili u čiju korist je preduzeta pobijana pravna radnja.

Slijedom iznesenog ovaj sud je u ponovljenom postupku, a prema uputi Vrhovnog suda FBiH, razmatrao samo onaj dio prvostepene presude koji se odnosi na zahtjev za utvrđenje da je ugovor br. ... bez pravnog osnova, i to samo u odnosu na drugotuženu i trećetuženu.

Ovaj sud i dalje stoji kod svog stanovišta datog na strani 10. ranije presude, a kojim su ustvari preuzeti razlozi prvostepenog suda na strani 9. prvostepene presude, odnosno da gore opisani tužbeni zahtjev ne sadrži sve potrebne elemente, te da isti nije određen. Dakle, u tužbenom zahtjevu nije uopće sadržano, niti jasno i određeno precizirano u čemu bi se ogledalo trpljenje tuženih, svrha i granice takvog trpljenja, a koji bi bili u službi otklanjanja štetnih učinaka pobijanog pravnog posla prema tužiteljima kao vjerovnicima. Dalje, tužbeni zahtjev u tzv. paulijanskoj tužbi mora sadržavati opis potraživanja koje povjerilac ima prema dužniku, jer samo u tom smjeru sporna pravna radnja (ugovor o poklonu) gubi dejstvo prema tužiteljima.

Odredbe članova 53. i 334. Zakona o parničnom postupku nalažu da tužba mora biti uredna i da tužbeni zahtjev mora biti određen. Budući da tužba u ovom dijelu koji se odnosi na tzv. paulijansku tužbu, a u kojem je dijelu Vrhovni sud i uvažio reviziju tužitelja, nije uredna, jer ne sadrži jasno postavljeni zahtjev, to ni prvostepeni sud nije mogao odbiti ovaj tužbeni zahtjev uz obrazloženje da je tužba u ovom dijelu neuredna. Zakon o parničnom postupku jasno propisuje način postupanja sa neurednom tužbom i posljedice eventualnog nepostupanja stranke po nalogu suda na uređenje tužbe, što dakle onemogućava sud da meritorno odluči o neurednoj tužbi. Dodatno, takav tužbeni zahtjev ni ovaj sud nije mogao usvojiti eventualnom preinakom prvostepene presude, jer bi takva eventualna odluka ovog suda o usvajanju ovako postavljenog tužbenog zahtjeva bila nepotpuna i neprovodiva, upravo zbog toga što tužbeni zahtjev u dijelu paulijanske tužbe nije bio određen.

U takvoj procesnoj situaciji ovaj sud je mogao donijeti samo odluku kojom ukida prvostepenu presudu, na isti način i u istom obimu kao što je već utvrdio i Vrhovni sud kada je ukinuo presudu ovog suda.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će pozvati tužitelje da urede tužbu u dijelu zahtjeva koji se odnosi na pobijanje pravnih radnji dužnika na štetu vjerovnika, odnosno u pogledu tzv. paulijanske tužbe, a prema primjedbama ukazanim u prethodnom dijelu ovog rješenja, te će ako tužitelj postupi po nalogu suda ponovno održati pripremno ročište i glavnu raspravu.

Kako ukidanje odluke u glavnoj stvari povlači ukidanje odluke i u pogledu troškova postupka u smislu odredbe člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku, to ovaj sud nije posebno odlučivao o žalbi tuženog.

Slijedom iznesenog odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Kelava Davor